

KÖZMŰVELŐDÉS

Felelős szerkesztő: Wagner Sándor.

A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek a pénztári, az esetleges reklamációk pedig a kiadóhivatalnak (Papp György) küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Az előfizetés díjai:		
Egész évre	—	8 Kor
Félévre	—	4
Negyedévre	—	2
— Hirdetések díjszabás szerint. —		

Új utakon.

A magyar közélet új eszmékkel termékenyül meg, melyek arra vannak hivatva, hogy hazánk egész képét megváltoztassák. Ha ezen eszméknek csak fele ölt testet, népünk boldogulása óriási léptekkel halad előre. Olvassa el bárki Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter beszédét, hogy az új szempontoknak egész özőnet üdvözölhesse. Mai napság Magyarországnak leg-égetőbb kérdései közé tartozik a gazdasági kérdés. Amely államferfi ezt megtudja oldani, a magyar nemzet jövődjét alapítja meg és népünk millióinak haláljára teszi magát érdemessé.

Mert hogy is áll a dolog? A gondolkozó ember aggodalommal kísérheti hazánk gazdasági helyzetét. Amely ország oly betegség jeleit mutatja mint hazánk, annak sorsa megnyugtató nem lehet. Mert mikép nyugodhatnánk meg abban, hogy tíz év alatt majdnem egy millió ember vándorolt ki a termékeny Magyarországból? Mikép nyugodhatnánk bele abba, hogy nagy ország-részekben más gyárat a szeszgyárnál nem látunk? Mikép nyugodhatnánk bele abba, hogy országunk kivételének mérlege évről-évre passzív s 1884—1903. csupán Ausztriából 1550 millió értékű iparcikknel többet hoztunk be, mint amennyit a mi terményeinkből kivittünk? Hogyan nyugodhatnánk bele abba, hogy állami kölcsöneink nagy része a külföldön legyen elhelyezve s mi a kiáramló kamat által is szegényedjünk? Hogyan nyugodhatnánk bele abba, hogy középosztályunk lassan, de biztosan tönkremegy s ennek helyét nem ép megbízható elem foglalja el, meg abba, hogy fiatalságunk csak a hivatali pályára tolong, ellenben a gyakorlati pályának indulni nincsen bátorsága? Ezekre a bajokra ígér orvoslatot az a beszéd, amellyel Kossuth Ferenc tárcájának költségvetését megokolja.

Oly kérdések ezek, melyek megerdemelnek hogy külön-külön foglalkozunk velük; oly feladatok, melyek egy bármely hatalmas államferfi erejét is próbára teszik. Az államferfiak egymaguk nem is tudják megoldani. Nem hiába hivatkozott Kossuth Ferenc egy régebben tartott beszédjében a társadalom segítő munkájára.

És itt kapcsolódik az én szerény, fogyatékos, de jóakarató elmefuttatásom a feljebb mázsás kérdésekhez. Mit tehet a mi olvasóközönségünk: lelkipásztorok, tanítók az anyagi haladás előmozdítására?

Az egyházmegyei tanítóegyesületek Szövetésének mult évi gyűlésén Füstös Sándor olvasott fel egy idevonatkozó dolgozatot arról, hogy mit tehet a tanító községe anyagi helyzetének javításában. Sok jóra való eszméje volt annak a dolgozatnak, melyeknek valósítása a nép vagyoni állásán sokat lendítene. Mily elhanyagolt ága népünk gazdasági munkájának pl. a gyümölcs-

termelés és méhtenyésztés, noha a jóllétnek mindkettő valódi kincsese bányája! Hány természetlen hegyoldalt láthatunk csak úgy a vasúti vonalak mellett is, melyek nemes gyümölcsfákkal beültetve évenként vasúti kocsiakkal ontanak a drága gyümölcsöt. Nos ebben mily szép munkakör táru a tanítóság elé! Most már minden tanítóképző tanítja a kertészeti ismereteket is, melyek alkalmat nyújtanak minden növendéknek a gyümölcsfa nemesítés elsajátítására. Az ezekből kikerült tanítók mily könnyen rendezhetnének be faiskolát az egyházi vagy politikai község segítségével. Ha a faiskolából a csemetéket jutányosan vagy esetleg ingyen szétosztjuk, kivált ha egy kis búzditást is hallatunk, nem lesz gazda, aki el ne ültetné. 5—6 év múlva a legridegebb község környéke ligette volna változtatható. Mivel a nép egyes vidéken nem könnyen jut hozzá a gyümölcsfához, rávetemedik a csemetelovásra nem csekély bosszúságára a gazdának, aki esetleg messze vidékről drágán hozatta. Ezáltal megszűnik a gyümölcslopás is, mellyel a falsi suhancok egy-egy gazdának nem kis keserűséget okoznak fái összetörésével. Vannak, vannak vidékek, melyek szép eredményekre tudnak rámutatni, csak hogy általánosnak a gyümölcsfatenyésztést nem mondhatjuk.

A méhtenyésztés egy okszerűen gazdálkodó méhés kezén hasonlóan a vagonosodás forrása. A méhészetre szintén lehet újabban útmutatást nyerni tanítóképzőinkben. Ha a tanító ebben is jó példával jár elől és szívesen szolgál útbaigazítással, a községből csak fog akadni egy-egy élémesebb gazda is, aki a méhésztet tükki ellesí. Természetesen ne elégedjünk meg azzal, hogy csak a ház szükségéinek ellátásáról gondoskodjunk, hanem az értékesítésre is keressünk módot. Ha egy-egy városi kereskedővel sikerül érintkezést létrehozni, az anyagi eredmény is csakhamar bekövetkezik.

A harmadik tér gyanánt, amelyen nyomot hagyhat a tanító, mint a nép egyik vezetőjének működése, az ipari foglalkozást lehetne megjelölni. Itt különösen a ruházati cikkeik előállítására emelhető ki. Elég panaszt hallottam a nép vezetőitől és újságokból, hogy a nép is kezd felhagyni a fonással, szövessel, mivel szükségleteit újabban már a boltokból szerzi. Bizony elmult már annak az ideje, mikor a királynék a maguk felséges kezével készítették királyi férjük ruháit, de nem szabad engednünk, hogy a nép leányai is elfeledjék anyáik ezen magát anyagiilag kifizető foglalkozást! Most van ideje, hogy a jó alkalmat üstökön ragadva, a házi ipari foglalkozás iránti kedvet újra felelesszük. A magyar ipar védelmére irányuló mozgalom hatása alatt városaink utcáin nem szegénykeznek többé előkelőbb uraink sem a szép sepsiszentgyörgyi nyári

szóttés, sőt uramfia! hölgyeink sem szegénylenik már a bécsi rongy helyett akár ünneplőnek is felöltöni. Beh más felfogas is ez, mint pár évvel ezelőtt, mikor egyik-másik iskolában a műveltséget a ruházatban látó modern igazgatók, tanárok a házi készítésű ruhát lenézték már az alsó osztályokban a szegény falusi gyerekekről. Vagy az urasabb tanító és kátor uram óhogy is vette volna magára a felesége szóttjét. Hala Istennek most nem szegyeljük! Így megfordítjuk talán a nép gondolkozását is, mely látván az urak elegyszerűsödését, maga is a helyesebb utra tér vissza.

Utát és módot kellene nyitani arra, hogy a nép leányai tőkeletésíték is az anyáiktól tanult mesteriséget, mert csak természetes, hogy akármiféle készítményt még a tulipán jegyében sem fogunk magunkra öltöni. Szövőiskolákat kellene nyitani egyes nagyobb községekben szakemberek vezetésével s a termékeket szövetkezeti úton avagy megbízható kereskedőknek való bizományba adással értékesíteni. Milliók meg milliók vándorolnak ki csak törülközőkért, egyszerűbb asztalneműkért, törő ruhákért, melyeket pedig minden ügyesebb falusi asszony is jó minőségben előállít. Ha még egy kis utbaigazítást nyerne arra, hogy készítménye tetszetősebb külsővel jelenjek meg, akár versenyre kelhetne a külföldről beözönlő gyártmányokkal.

Ne feledjük el, hogy len, kender és gyapjú árut hazánkba évenként 140 millió korona értékűt, pamut árut 148 millió korona értékűt hozunk be. Ha ennek csak felét lehetne igényeink leszállításával, termelésünk fokozásával hazából fedeznünk, hány meg hány munkás honfitársunkat boldogítanók! De hogy ezt elérhessük, nem csupán a középosztálynak kell öntudatosnak lennie, hanem a népek is. Világosítsuk fel, akit lehet, hogy hazánk anyagi helyzete csak az egész nemzet közreműködésével javítható meg.

Vesse szívbe és eszébe minden magyar, amit Kossuth Ferenc a nemzet színe előtt jul. 13-án kifejtett, hogy Magyarországból iparországot kell csinálni, mert ha valahol igaz, akkor nálunk igaz az a tétel, hogy szegény ország: szolgál ország, gazdag ország pedig akarátát bármely téren hatósabban fogja érvényesíteni.

A parlament vakációja. A tisztelt Ház szünetel október 10-ig. A honatyák — akik az utolsó napokban különben sem nagy érdeklődést mutattak a politika iránt, eloszoltak egy kis pihenőre. Nem mintha nagy munkát végeztek volna, hanem inkább azért, hogy erőt gyűjtsenek a majdan végzendő nagy munkához. Az a négy hónap, mióta az új kormány vette kezébe a gyeplőt sok tanúságot szolgáltatott. Megmutatta, hogy a koalíció sokkal erősebb, mint ahogy a bukott szabadelvűek és haladók gondolták. Bizalommal várjuk a pihenés után a parlamentnek is sikeres munkáját.

beszéd néhai Czárán Gyula fellet, tartja dr. Szádeczky Gyula. 4. A számvizsgálók jelentése az 1905. évi zárszámadásról. 5. Az 1907. évi költségvetés megállapítása. 6. Tisztújítás. 7. Esetleges indítványok.

— **Nagy siker.** A keresztény szövetkezetek budapesti központja már annyira megerősödött, hogy e hónap elején beköltözhetett új hajlékába, saját palotájába, mely a Bakács-téren épült. Örvendünk ennek a haladásnak, mert a szövetkezetek a nép javára dolgoznak.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

*) A „Magyar Szemle” (szerkeszti Szemere György) XVIII. évfolyamának 31. száma izléses külsővel s a következő tartalmas és figyelemreméltó közleményekkel jelent meg: Hetes, Schumann Robert — Bartha György, Az álmodó lélek — Szepessy László, Nap és hold — Donna Alda, asturiai népromán, fordította Harsányi Kálmán — Csáth Géza, Történet a három leányokról — Kincs István, A félreismer ember — Gulyás József, Ifjuságom — Karasz Csabay Ödön, A pöndölyös mátkák — Regény: Handel-Mazzetti Enrica, Jesse és Mária (27. folyt. Ford. Auer István) — Táltos A hétről (Kürthy György rajzaival) — Irodalom: K. D. Alvás és álom — Elek Artur versei — Porlepeti írásokból: Schumann Róbert Gondolataiból — A szerkesztő üzenetei — Hirdetések. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, VIII., Esterházy-utca 15.

CSARNOK.

Püspökmezei zsinat.

Az 1848. évi megyei zsinatot tsnádi Kovács Miklós erdélyi püspök 1848. évi július 18-án 945. szám alatt kelt rendeletével hivta egybe és Kolozsvárt ugyanazon év szeptember havának első négy napján a saját elnöklété alatt tartotta meg. Egyelőre és rövidség okáért nevezük csak mi is zsinatnak, mert hiszen Kovács Miklós a saját kijelentése szerint annak szánta, jóllehet minden egyéb lehetett, csak törvényes alakban megtartott püspökmezei zsinat nem volt; ami ki fog derülni ezen előadás során. Már az a körülmény, hogy az egybehívás napjától a tényleges gyűlékezés napjáig alig hat heti idő esett közbe, előre kizárta azt, hogy valamiféle rendes és tervszerű előkészülettel tartódjék meg ez a zsinat. Am ennek megvan a maga oka az 1848-i viharos esztendő nehéz napjaiban.

Bár javában dúlt már a forradalom, a püspök e nagy kiterjedésű megye akkori nehéz közlekedési viszonyai mellett s az állandó veszélyek dacára is elengedhetetlenül szükségesnek látta a zsinat megtartását, mert az 1848. évi országos törvények, különösen pedig az 1848. évi XX. törvény, a mely mind e mai napig kísért s az, hogy Erdélynek az anyaországgal való egyesítése s az erdélyi királyi főkományszek s ennek kebelében a Katholikus Bizottság (Commissio Catholica) megszüntetése által az egyház hirtelenül és minden átmenet nélkül új és sokban veszélyes helyzettel került szembe: elégséges okok voltak arra, hogy a püspök egész papságának törvényes képviselővel alaposan megbeszélje az új helyzetben szükséges teendőket. Hosszas előmunkálatokra tehát nem is volt idő, mert a helyzetben rejlő veszély elhatározást kívánt.

A zsinatnak az elnök püspökön kívül

összesen hatvanöt tagja volt, akik közül ötvennégy tényleg meg is jelent és csak kilenc maradt távol, ezek közül is hetet a nagy kor és a nagy távolság tartott otthon. Ez hát oly zord időben és oly nehéz közlekedés mellett oly szép szám, amely nyilván tanubizonyosságot tesz úgy a nagy érdeklődésről, mint az illetők kötelességtudásáról. A szamosújvári és ebesfalvi két örményszertartású esperes nem jelent meg, (hja! nagy volt akkor a veszedelem, ennél pedig mindig jobb a meleg feredő meg a fagyalt), de ami azért elég jellemző, megbizottjaik által annál nagyobb zajjal követelték a zsinaton az ő speciális érdekeik feltétlen respektálását, mert hát jól tudták ők mindig, hogy a pénz olvasva jó. A megjelentek neveinek és címeinek felsorolása több tekintetből érdekes, sőt kívánatos volna, hogy a mennyiben újabb időben a régi historiai címzéseket elég indokolatlanul elhagyogatták, újból használathá vegyék s ebben éppen a hivatalos íráskor járjanak elől jó példával, mert kívánatos, hogy minden, ami magyar eredetiség, fenntartódjék minden dologban s így az egyházi életben és nyelvhasználatban is. Így, teszem azt, a zsinati jegyzőkönyv „baracsági dékán” ir és nem sepsi-miklósvári főesperest, holott a kettő egy. Főesperest egyáltalában és következetesen sehol sem ír, hanem csak esperest. Teszi pedig teljes logikával.

Mert az 1822. évi Statutum az alesperesek intézményét megszüntette s így a főesperes elnevezés teljesen indokolatlan pleonázmus lett volna. Érdemes följegyezni, hogy akkor tíz középiskolának volt. Azóta a szebenit szerencsésen elállamosították, a szilágysomlyói a váradi püspök kezére ment át, a zalathnai pedig megszűnt.

Sem a szamosújvári, sem az akkori ebesfalvi nem küldött képviselőket; talán az otthon maradt Popoi és Gajzágó esperesek képviselték volna ezeket is és így az akkori kath. középiskoláink száma tizenkettő lett volna.

Érdekes, hogy a püspök ceremonáriusát ezen szörnyű elnevezés alatt említi: disznók. Ezen szóképzés szerint a jószágkormányzó p. o. kárnok kellene hogy legyen. A konzisztorium tanácsosait is a gyilkos ülnök szóval írja be. Hát hiszen az igaz, hogy ülnek, — de lám más ember is ül; hanem ha ott azért ülnek, hogy tanácskozzanak, hát méltóztassák őket erről az oldalról titulálni. Hát ezek a nyelvújítás forradalmi törtetéséből eredő disznóségek szintén jellemző dolgok az akkori időre, amint hogy nagyon jellemző ennek az egész negyvennyolcas zsinatnak egész lefolyása is, aminek most rátérünk a leírására.

Szeptember első napján volt az első ülés.

A püspök szívélyes szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket s elüljáróba ő maga mindjárt elő is adta a gyűlés célját. — Nádasdy Ferenc gróf kalocsai érsek, (mert primás akkor nem volt.) a püspöki kar ama megegyezése következtében, hogy az 1848. évi törvények által teremtett új helyzet okából a fenyegető állami radikalizmussal szemben az egyház jogai hazánkban megoltalmazhatók legyenek, — nemzeti zsinat tartassék, felszólította a hazai püspököket, hogy közösen tanácskozzva papjaikkal, beszéljék meg azokat az előmunkálatokat, amelyek a nemzeti zsinat részére a püspöki kar egy külön bizottság által már ki is dolgoztatott és leküldött. Ez a munkálat fejezetekre volt osztva. Minden fejezetről külön kellett az egyes megyék véleményét elküldeni, mégpedig ahhoz a megyés püspökhöz, akit az egyes fejezetek szerinti munkálatok felülvizsgálatával a püspöki kar névszerint megbizott. — Ezenfölül további céljával azt jelölte meg a püspök az összehívott zsinatnak,

hogy mivel a püspöki kar határozata szerint a megtartandó nemzeti zsinatra a püspökök, káptalanok, valóságos apátok és prépostok, valamint a szerzetesek tartományi főnökein kívül minden püspöki megye lelkészkező papságának két választott tagja is meg fog hivatalni, — az egybegyűlt papság az erdélyi püspöki megye papságának ezt a két küldöttjét ezen a zsinaton válassza meg.

Ebben jelölte meg a püspök ennek a megyei zsinatnak a célját és elüljáróba még arra is felszólította az egybegyűlteket, hogy mindannyian tegyék le az ünnepeles hitvallást. Ez nyomban meg is történt. És ez a hitvallástétel volt az egyetlen formai követelmény, amit megtartottak a megyei zsinat érvényes és jogszerűt is kötelező hatályának azon számos és lényeges kelleke közül, amiket az egyetemes egyházjog megszab s amelyek megtartása nélkül az ilyen gyűlékezet lehet ugyan minden, csak zsinat nem.

A püspök felhívására a zsinat, szabad választási jogánál fogva Andrassy Istvánt és Lönhart Ferencet jegyzőkül megválasztván, ezzel, amint a Protocolum mondja, formaszerint is megalakult.

Lesz még módunk bőven foglalkozni azzal, hogy a jog szerint egy rendes zsinatnak hányféle tisztviselője van, akik valamennyien jó előre a püspöktől nyerik a megbízásukat, mert hiszen a zsinat előkészítésében is már nagy feladat vár rájuk s látni fogjuk, hogyha hivatalukat jól akarják teljesíteni, nagyon gondosan kell erre előkészülniök, minélfogva lehetetlenség számába megy ezeket csak amúgy szemmértékkel kipécézni a megjelentek közül. Am ez a jegyzőválasztás is jele annak, hogy az egész dolog csak amúgy hirtelenében, kellő előkészület nélkül létesült s így nem csoda, ha semmi szám-bavehető eredmény sem lett.

Ezt a fölületességet és törvényes formahiányt a meghívottak is észrevették és a megalakulás után azonnal szóvá is tették.

Az „egyik tag” (ahogy a Protocolum következetes óvatossággal jegyzi az összes felszólamlókat) ugyanis megkérdezte, hogyhát valóságos püspökmezei zsinat, vagy csak amolyan „tanácskozmányi gyűlés” az, amire itt összegyűlték; s ha zsinat, miért nem hívtak meg minden megyebeli papot, amint ezt a tridenti szent zsinat is rendeli, s miért hívtak meg csak deputátusokat?

Válaszában a püspök felvilágosította a gyűlést, hogyha eltekint is a folyó év forrongó eseményeitől, nyilvánvaló, hogy fizikai és morális lehetetlenség egy ily rengeteg kiterjedésű püspöki megye minden papját zsinatra egybegyűjteni s így tehát azokon kívül, akik hivataluk szerint okvetlenül behívdók, a papság egyetemének jogszerű képviselőit a választott delegátusok behívása látszott leginkább megfelelő eljárásnak.

Mivel pedig a felszóláló a jelen gyűlés jellegét kutató felszólalását úgy formulázta, hogy: „valjon ezen gyűlés csak egyszerű tanácskozmányi gyűlés leend-e, vagy pedig olyan, mely szótöbbséggel érvényes határozatokat hozhat?” — erre az ugrató kérdés-ködére az öreg püspök azt a fölöttebb diplomatikus választ adta, hogy „ő ezen zsinatot oly erejűnek lenni nyilvánítja, minőnek azt a tridenti közsinat lenni határozta.” Ennek a sima és nagyon megnyugtató kijelentésnek pedig körülbelül ez lehetett a logikája: Jó, jó! Nem lesz abból a szótöbbséges határozatból semmi. De strigis quae non sunt, nulla mentio fiat. Ez magyar törvény. De mit veszekedjem én most elüljáróba veletek? Csak disputálatok

A szerkesztő üzenete.

Szent-e vagy örült? Határozottan nem szent tálán egészen nem is örült, de hogy ostoba, az már egészen bizonyos. Azért nem vesszük komolyan s nem foglalkozunk vele. A fenyegetés nem ijeszt meg bennünket. Azt hisszük különben, hogy Philippinél fogunk ismét találkozni.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Megnyitás szombaton aug. 4-én.

Gyfehérvárt a Hunyadi-téren

külön e czélra épített és a legnagyobb kényelemmel felszerelt csarnokban.

A legelső ilyenmü vállalat, saját gözdinámó lo-komobillal van ellátva és fényesen kivilágítva.

LIFKA-féle

Elektro-Bioskop

feltűnően javított kinematográf.

A legnagyobb tökéletességű élő szenzációs mutatványok színháza. Mindenütt a legnagyobb sikerek mellett left bemutatva. — Szigoruan családi jellegű műsorok.

== Mindennap egész új műsor. ==

Naponta előadások: Hétköznapon este 7, 8 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon 4, 5, 6, 7, 8 és 9 órákor.

HELYÁRAK: I. hely 80 f., II. hely 60 f., III. hely 30 f. — Gyermeknek 10 éven alul az I. helyen 40 f., II. helyen 30 f. és III. helyen 20 f. fizetnek. — Katonák örmes-tertió lefele a III. helyen 20 f. — **Műsor ingyen.**

Mély tisztelettel

Lifka Ernesztin,

tulajdonosnő.

Pályázatok.

— A *máréfalvi* (Udvarhelymegye) róm. kath. kántortan. állásra az iskolaszek pályázatot hirdet.

Javadalom: a.) a hitközség pénztárá-ból a kepe értéke 600—620 kor., b.) tandij 48 kor., c.) birtok jövedelme 50

kor., d.) ájtatos alap és tanítói alapból 37 kor., e.) stola 60—70 kor., f.) államségely 150 kor. s arra jogosultnak korpótlék, g.) új három szobás lakás, nyári konyha, gazdasági épületek és veteményes kert. Nöften embernek azonban külön egy szoba és kamarából álló esimos lakás adatik.

Kötelességei a kántori és tanítói teendők végzése segédkántor kiségitésével; esetleg faiskola-kezelés, melyért 20—25 kor. tiszteletdíj jár a községi pénztárból. Próbára bármely ünnep napon lehet jelentkezni. Pályázati határidő augusztus hó 20-ika.

Máréfalva, 1906. július hó 24.

György Lázár.

lelkész, iskolaszekéi elnök.

— A *brassói* róm. kath. elemi fiuiskolánál elhalalozás folytán megüresedett egy vezértanítói, esetleg tanítói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A vezértanító javadalmazása: évi 1000 kor. fizetés és természetbeni lakás; ha csak tanító alkalmaztatik, 1000 kor. évi fizetés és 400 kor. lakbér, esetleg természetbeni lakás. Pályázóktól megkivántatik, hogy a német nyelvet bírják. Az állást elnyerő sikeres működés után véglegesítetik. Köteles egy osztályt önállóan vezetni. Kántori oklevéllel bírók előnyben részesülnek. A pályázati kérvények kellően okmányolva a brassói róm. kath. plebánia hivatalhoz f. évi augusztus hó 15-ig nyújtandók be.

Brassó, 1906. évi július hó 12-én.

Neurichrer Ödön s. k.

apát-plebános, egyházközs. elnök.

*Pisztel Mária*n s. k.

egyházközségi jegyző.

Nyavalyatörés!

ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabó, Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Lehetővé teszi, hogy a szobák mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és lassú, ragadós száradás, mely olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja — elkerültetik. E mellett használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapalló fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akáresak az olajfesték födi be a padlót s egyúttal fényt is ad Ezért egyaránt alkalmazható régi és új pallóra Teljesen beföld minden foltot, korábbi mázolás* stb. van azután

tisztá fénymáz (színezetlen)

új pallóra és parkettra: mely csupán fényt ad. Különösen parkettra és olajfestékekkel már bemázolt egész új pallóra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög méter 2 közep nagyságú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 9 $\frac{1}{2}$ marka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktáron vannak ide küldendők. — Minta mázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vizgázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a **több mint 35 éve létező gyártmányt sok felé utánozzák** és hamisítják, rossz és gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Cristoph Ferenc

a valódiszobapadló fénylakk feltalálója

és egyedüli gyártója

== FÖRAKTÁR: ==

DAHINTEN VIKTOR

vaskereskedésében GYULAFEHÉRVÁRT.

Főpásztori körlevelek és másnemű könyvek,

avagy diszművek bekötését olcsó árban elvállalja, jól és gyorsan eszközzi

PAPP GYÖRGY könyvkötészet

G y u l a f e h é r v á r t.

A bekötésre szánt körlevelek jól csomagolva a legtávolabbi helyről is be-küldhetők, a pontos összeállításért a vállalat felelősséget vállal.

Felhívjuk a t. közönség beesés figyelmét azon körülményre, hogy a **Közművelődés** jelen alakjában **hirdetéseket** is közöl.

Ennélfogva tért nyer lapunkban az adásvételi ügylet iránti érdeklődés is, a mennyiben birtokok eladását, vagy vételét, haszonbérleteket, állások betöltését, árverések vagy árlejtések határidejét, ipari és kereskedelmi cikkek ismertetését és ajánlását célszerűen lehet eszközölni, — továbbá gyógyfürdők, nyári lakók, szőlőkertek, gyógyító és tápszerek, borok, ásványvizek és másnemű italok eladására vagy vételére és mindennemű szükségletek kielégítésére igen kényelmes módon lehet eladót, illetve vevőt találni.

Sikeresen lehet továbbá a **Közművelődésben** való hirdetés útján értékesíteni eladásra szánt könyvtárakat, irodalmi műveket, zeneeszközöket, festményeket, könyveket, képeket, ujságlapokat, szobrokat fegyvereket, régi pénzeket, ékszereket, butorokat, háztartási gazdasági és más eszközöket stb. stb.

Hirdetési feltételeink a következők:

Egy egész oldal területet elfoglaló hirdetés egyszeri közlési díja		K. 10.—
Egy fél oldal		„ 6.—
Egy negyed	„	„ 4.—
Egy nyolczad	„	„ 3.—
Egy tizenhatod	„	„ 2.—
Egy harmincketted	„	„ 1.—

Iparosok és kereskedők többszöri hirdetés megrendelése esetén 10% ár-
engedményben részesülnek.

A hivatalos hirdetések közlési díja külön árszabás alá esik és pedig cm. területes számítással, mely területnek egyszeri közlési díja 10 fillérben van megállapítva.

Hirdetések szövegezését is elvállaljuk, de annak fejében külön 1 korona díj számíttatik fel.

==== **A hirdetések díja előre fizetendő.** ====

Hirdetésekre vonatkozó megrendelések és pénzküldemények a kiadóhivatalba intézendők.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.